Českolipsko si hýčká kuňku. V meandrech Ploučnice vzniknou desítky nových tůní

22. 06. 2021 15:54

Po několika úspěšných projektech v minulosti plánuje do budoucna Liberecký kraj další cesty, jak zlepšit podmínky pro život vzácných žab kuněk ohnivých i dalších obojživelníků na Českolipsku. Této aktivitě se kraj dlouhodobě a systematicky věnuje už pátým rokem.

Bagry a křovinořezy se nyní přestěhují do oblasti Mnišských rybníků zvané Na Bídě, která se nalézá v nivě Ploučnice mezi Českou Lípou a Stružnicí. Stále se měnící koryto řeky Ploučnice tu odjakživa vytvářelo mokřady a různé vodní plochy, což je dobré zázemí pro obojživelníky.

„Největší z tamních tůní, která už je tak mělká, že před třemi lety úplně vyschla, nyní částečně obnovíme na ploše zhruba tři a půl tisíce čtverečních metrů. Podobnou rozlohu pak bude mít dalších víc než sedm desítek tůní, které nově vybudujeme. Stejně jako na jiných místech, i Na Bídě bude okolí tůní prosvětleno a plochy s tůněmi koseny. S monitorováním výskytu kuněk jsme již začali a staveniště zhotoviteli předáme koncem června. Poté, co vyhnízdí ptáci, se v polovině srpna bude moci začít,“ uvedl Václav Židek, krajský radní pro resort životního prostředí a zemědělství.

I s touto největším akcí zaměřenou na obojživelníky Libereckému kraji významně pomohou peníze z Operačního programu Životní prostředí v očekávané výši 3.363.713 korun.

Prvním projektem pro kuňky, který Liberecký kraj uvedl do života, bylo budování tůní, kácení náletových dřevin a kosení rákosin kolem rybníků a budoucích tůní v přírodních památkách Cihelenské a Manušické rybníky. Projekt získal stoprocentní podporu z Operačního programu Životní prostředí, a na podzim roku 2018 se začalo budovat. Kromě skácení desítek stromů a keřů vzniklo zhruba 40 různě velkých a hlubokých tůní, ve kterých byly hned následující jaro k zastižení nejen samci kuňky ohnivé, ale i další druhy obojživelníků: blatnice skvrnitá, ropucha obecná, skokan štíhlý i hnědý a také evropsky chráněný čolek velký. Náklady představovaly 2.523.000 korun, přičemž výše dotace činila 2.410.000 korun, a Liberecký kraj tak uhradil pouze neuznatelné náklady projektu ve výši 113 tisíc korun.

Úspěch prvního projektu byl významným povzbuzením do další práce. Liberecký kraj se pustil do přípravy stejného projektu pro další místo na Českolipsku, kde kuňky žijí – pro Stružnické rybníky. Hlavní část tohoto projektu, další téměř tři desítky tůní, byla hotova na konci roku 2020. *„I tuto akci podpořil Operační program Životní prostředí. Celkové výdaje projektu jsou 1.909.522 korun, po úplném vyúčtování projektu kraj obdrží dotaci 1.901.623 korun,“* upřesnil Jiří Ulvr, radní kraje pro resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova.

Kuňky ohnivé jsou jedny z neohroženějších žab nejen v České republice, ale i v Evropě. Proto je evropské i české právo důsledně chrání. Patří mezi druhy, k jejichž ochraně se vyhlašují evropsky významné lokality, které jsou součástí celé soustavy chráněných území Evropské unie zvané Natura 2000.

V Libereckém kraji žijí jen na několika místech v Českém ráji a na Českolipsku. Jsou náročné na podobu vodních ploch, které osidlují: jde výhradně o mělké a zarostlé stojaté vody, které musí být také dobře osluněné. To však v současné době splňuje málokterý rybník, a tak jsou pro kuňky významným stanovištěm i tůně. Ty zajistí žabám příznivé prostředí, i když jim podmínky v rybnících, například kvůli přerybnění, zastínění, nebo dokonce vypuštění, nebudou nakloněny.